De Drie Sleutelvragen als Kompas

Tool 2 for Process Improvement — uitnodiging & voorbereiding

Onderzoek samen wat je proces nodig heeft om beter te werken en meer waarde te leveren.

Pagina 1 introduceert procesverbetering. Pagina 2 bevat het ongewijzigde basiscanvas.

VOORBEREIDING

Maak procesverbetering helder, mogelijk en gedragen.

Neem je procesanalyse, verbetersessie of verbetercyclus (bijvoorbeeld PDCA) als vertrekpunt. Onderzoek samen wat er gebeurt, welke waarde je wilt verbeteren, wat dat mogelijk maakt en of er voldoende vertrouwen is om te handelen. Gebruik de inzichten binnen je eigen verbeteraanpak: van afstemming naar uitvoering, toetsen en borgen.

VERBETERMOMENT	I HELDERHEID	II ONTVANKELIJKHEID	III VERTROUWEN
Procesbeeld & knelpunt	Hoe loopt het proces feitelijk? Waar ontstaan fouten, vertraging, dubbel werk of onduidelijke overdrachten?	Wat hebben we nodig om het knelpunt beter te begrijpen en ruimte voor verbetering te creëren?	Delen betrokkenen het procesbeeld en herkennen zij het knelpunt waarop we willen handelen?
Doel & meetlat	Welke waarde willen we verbeteren, voor wie en waaraan meten we het verschil met de beginsituatie?	Welke informatie, keuzes en voorwaarden maken het verbeterdoel haalbaar én toetsbaar?	Is het doel betekenisvol, realistisch en gedragen door degenen die ermee moeten werken?
Verbetering & uitvoering	Welke verbetering willen we beproeven, en welk effect verwachten we daarvan?	Wat vraagt aanpassen, leren, organiseren, investeren of stoppen? Welke samenwerking is nodig?	Kloppen werkwijze, mensen, middelen en mandaat met elkaar? Is er eigenaarschap om te starten?
Proef & borging	Wat laat de proef of uitvoering zien? Wat werkt beter, voor wie, en wat leren we hiervan?	Wat moet worden bijgesteld, aangeleerd of vastgelegd om de verbetering te laten werken?	Hebben we voldoende onderbouwing en vertrouwen om te borgen, op te schalen of opnieuw te onderzoeken?

INTEGREER HET CANVAS IN JE VERBETERCYCLUS

1 Kies een verbetermoment

Bij procesanalyse, doelbepaling, een verbeterkeuze, een proef of evaluatie. Neem procesbeeld en feiten mee.

2 Onderzoek met het kompas

Helder krijgen → mogelijk maken → vertrouwen in doen. Bij twijfel: terug naar de sleutel die aandacht vraagt.

3 Breng het terug in je verbetercyclus

Leg verbeterkeuze, eerste proef, eigenaar en meetmoment vast. Toets het effect en borg wat werkt.

FACILITATORNOOT | IK · WIJ · ALLEN

Blijf bij iedere sleutel waarnemen: individu, team en alle relevante betrokkenen. Waar ontbreekt nog Helderheid, Ontvankelijkheid of Vertrouwen? Maak dit geen extra stap; keer terug naar de sleutel die aandacht vraagt.

© 2026 Edwin M.R. Middelkoop MBA | PTI Tool 02 for Process Improvement | NL | 1/2

De Drie Sleutelvragen als Kompas

Brainstorm Canvas

Bereid het vraagstuk voor. Beweeg het door de drie communicerende vaten.
Rond af met een gedragen Momentumstap.

ORGANISATIE / DEELNEMERS	BEGELEIDER	DATUM	VERSIE

Drie communicerende vaten - ieder met een eigen ontvankelijk midden

VOORBEREIDING

Maak het veld klaar

Wat moet aanwezig zijn voor een zuivere verkenning?

BESPREEKPUNTEN

- **Maak verbinding**
  Maak contact en stem af op elkaar.
- **Context**
  Aanleiding en relevante voorgeschiedenis.
- **Signalen**
  Feiten, data en waarnemingen.
- **Betrokkenen**
  Wie moet horen, spreken of meedenken?
- **Kaders**
  Wat staat vast en wat ligt open?

◇ **Wat ontbreekt nog?**

Start met wat beschikbaar is.

I HELDERHEID

Helder zijn | Zie wat er is

Sleutelvraag 1: **Is er Helderheid?**

HEFBOOMCHECKS

- **Werkelijkheid**
  Wat zien we feitelijk, zonder verklaring of oordeel?
- **Intentie**
  Wat willen we werkelijk begrijpen of in beweging brengen?
- **Betekenis**
  Waarom vraagt dit nu onze aandacht?
- **Criteria**
  Waaraan herkennen we werkelijke vooruitgang?

◇ **Wat wordt helder?**

DOORBRAAKVRAAG

Als we dit oplossen maar niets wezenlijks verandert, wat hebben we dan werkelijk begrepen?

II ONTVANKELIJKHEID

Helder voelen | Open mogelijkheden

Sleutelvraag 2: **Is er Ontvankelijkheid?**

HEFBOOMCHECKS

- **Contrast**
  Wat ligt tussen de huidige en gewenste werkelijkheid?
- **Perspectief**
  Welke stem, informatie of mogelijkheid ontbreekt nog?
- **Invloed**
  Wat kunnen we beïnvloeden en wat vraagt loslaten?
- **Voorwaarden**
  Wat vraagt leren, organiseren, investeren, stoppen of toevoegen?

◇ **Wat wordt mogelijk?**

DOORBRAAKVRAAG

Wat wil mogelijk worden dat ons huidige denken of handelen nog niet toelaat?

III VERTROUWEN

Helder doen | Beweeg met vertrouwen

Sleutelvraag 3: **Is er Vertrouwen?**

HEFBOOMCHECKS

- **Gewenst**
  Waar planten we de vlag en wat is dan werkelijk anders?
- **Congruentie**
  Zijn mensen, middelen, besluiten en gedrag aligned?
- **Commitment**
  Is er genoeg eigenaarschap en vertrouwen om te bewegen?
- **Loslaten**
  Wat doen we voluit en welke precieze uitkomst laten we los?

◇ **Wat voelt vertrouwd?**

DOORBRAAKVRAAG

Wat zouden we vandaag kiezen als we onze Alignment volledig vertrouwen?

MOMENTUMSTAP

Breng alignment in beweging

Wat volgt logisch uit wat zichtbaar wordt?

BESPREEKPUNTEN

- **Besluit**
  Welke richting wordt gedragen?
- **Eerste stap**
  Wat gebeurt vóór de volgende afstemming?
- **Eigenaarschap**
  Wie draagt en wie ondersteunt?
- **Signaal**
  Waaraan zien we dat beweging ontstaat?

Bij twijfel: terug naar Helderheid of Ontvankelijkheid.

Waarnemen
Afstemmen
Opnieuw waarnemen

ALIGNMENT ONTSTAAT WAAR DE DRIE VATEN CONGRUENT BEWEGEN.

THEMA / VRAAGSTUK ◇

Wat vraagt werkelijk onze gezamenlijke aandacht?

probleem - kans - besluit - spanning - verandering - signaal

VERWACHTE OPBRENGST VAN DEZE VERKENNING ◇

Wat mag na deze verkenning helderder, mogelijker of meer gedragen zijn?

Inzicht - richting - besluit - commitment - beweging

© 2026 Edwin M.R. Middelkoop MBA | PTI Tool 02 | NL | 2/2